

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет
Кафедра фармакології та внутрішньої медицини №3
імені професора М.М.Бережницького

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

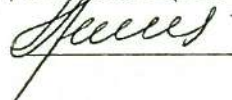
Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині

Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки фахівців

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Кваліфікація освітня	Доктор філософії
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина

Затверджено на засіданні
центральної методичної Ради
Протокол № 5
від 30 червня 2020 р.

Голова ЦМР

 Проф. Ерстенюк Г.М.

РОЗРОБНИКИ:

Н.Г.Вірстюк, д.мед.н., професорка, завідувачка кафедри фармакології та внутрішньої медицини №3 імені професора М.М.Бережницького Івано-Франківського національного медичного університету

М.А.Оринчак, д.мед.н., професорка, кафедри фармакології та внутрішньої медицини №3 імені професора М.М.Бережницького Івано-Франківського національного медичного університету

В.Н.Середюк, д. мед. н., професор кафедри фармакології та внутрішньої медицини №3 імені професора М.М.Бережницького Івано-Франківського національного медичного університету

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри фармакології та внутрішньої
медицини №3 імені професора М.М.Бережницького
Протокол №19 від «10» червня 2020 р.

Завідувачка кафедри проф. Вірстюк Н.Г.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
  - 5.1. Структура навчальної дисципліни
  - 5.2. Тематичні плани
    - 5.2.1. Тематичний план лекцій
    - 5.2.2. Тематичний план практичних занять
    - 5.2.3. Тематичний план самостійної позааудиторної роботи
  - 5.3. Методи навчання
  - 5.4. Система оцінювання
    - 5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності
    - 5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання
6. Політика навчальної дисципліни
7. Перелік навчально-методичної літератури
  - 7.1. Основна
  - 7.2. Додаткова
  - 7.3. Інформаційні ресурси

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині
Викладачі	д.мед.н., проф. Вірстюк Н.Г., д.мед.н., проф. Оринчак М.А., д.мед.н., проф. Середюк В.Н.
Контактний телефон кафедри	+380348 525918
E-mail кафедри	stomat_vh@ifnmu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS
Посилання на навчально-методичні ресурси на офіційному сайті ІФНМУ (Календарно-тематичні плани, методичні вказівки до практичних занять, методичні вказівки до СПРС, матеріали до ПМК, база тестових завдань тощо)	https://ifnmu.sharepoint.com/KVMSF/SitePages/%D0%94%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.aspx
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні кімнати, обладнані мультимедійними засобами; комп'ютерний клас з програмним забезпеченням.
Консультації	Середа, 16:30-18:00

2. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» вивчається здобувачами наукового ступеня *доктор філософії* спеціальності 222 «Медицина» у другому та третьому семестрах першого та другого років навчання й забезпечує ґрунтовні знання теоретичних, фундаментальних медичних знань, ґрунтовної практичної підготовки у сфері професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

Дисципліна спрямована на здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю й невизначеністю умов та вимог; відомості про доведену клінічну ефективність та принципи раціонального вибору лікарських засобів для терапії захворювань, що базуються на результатах рандомізованих контрольованих досліджень, а також даних про клінічну епідеміологію, біостатистику, фармакокінетику, фармакодинаміку ліків, побічні ефекти ліків, ліко-пов'язані проблеми, методи оцінки ефективності та безпеки лікарських засобів, їх впливу на якість життя пацієнтів, фармакоеконімічні аспекти лікування.

В аспекті змістового наповнення навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» тісно інтегрується із усіма компонентами освітньо-наукової програми здобувачів наукового ступеня доктор філософії. Під час освітньої підготовки аспірант має оволодіти технологією інформаційного пошуку, комунікацій, презентацій результатів дослідження, написання дисертації тощо. Навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» базується на знаннях, здобутих на медико-біологічних та клінічних кафедрах та закладає основи вивчення науково-доказової практики в Україні та світовий досвід, сприяє формуванню

вмінь з використанням бази даних доказової медицини у практичній діяльності лікаря-науковця.

3. МЕТА ТА ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета є здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики

У процесі досягнення цієї мети реалізуються комунікативні, когнітивні та розвиваючі **цілі**, які полягають у здобутті знань, навичок та вмінь, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їхнього впровадження у практичну медицину й інші сфери життя:

- використовувати сучасні інформаційні технології для пошуку та обробки інформації;
- проводити інформаційний пошук;
- аналізувати та адекватно трактувати дані з іншомовних джерел інформації, письмового наукового повідомлення на тему, пов'язану з науковою роботою здобувача наукового ступеня *доктор філософії* (наукова стаття, тези, доповідь, переклад, реферування та анотування);
- проводити моніторинг освітнього та наукового процесу;
- застосовувати ефективні методи оцінки когнітивної сфери;
- розробляти пропозиції щодо удосконалення освітнього та наукового процесу;
- розвивати готовність до різних форм та видів міжнародної співпраці (спільний проєкт, грант, конференція, симпозіум, семінар, нарада та ін.), а також до освоєння досягнень науки в країнах, мову яких вивчають;
- оцінювати, виявляти та зіставляти соціокультурні особливості підготовки аспірантів за кордоном, досягнення й рівень досліджень великих медичних наукових центрів та виробити у здобувачів мотивацію й можливість набуття освітньо-наукових навичок в міжнародних практично-наукових закладах.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» спрямована на оволодіння здобувачами такими **компетентностями**:

інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної та професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики з наступною інтеграцією у світовий науковий простір через друковані праці.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до науково-професійного вдосконалення.

ЗК 2. Здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї, розробляти та управляти проектами.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність здійснювати аналітичну та експериментальну наукову діяльність, організовувати, планувати та прогнозувати результати наукових досліджень.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК 7. Здатність використовувати академічну українську та іноземну мову з метою здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів у професійній, науковій і педагогічній діяльності.

ЗК 8. Уміння спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичному аналізу інформації.

ЗК 10. Здатність до адаптації, дії в новій ситуації, бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Уміння працювати в команді.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства, вести здоровий спосіб життя.

спеціальні компетентності:

- СК 1.* Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом медицини та освітньою діяльністю в галузі охорони здоров'я.
- СК 2.* Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.
- СК 3.* Здатність формулювати дослідницьке питання, його новизну, розробляти проєкт наукового дослідження.
- СК 4.* Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей і завдань наукового проєкту.
- СК 5.* Володіння сучасними методами наукового дослідження в медицині.
- СК 6.* Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їхній аналіз та узагальнення з дотриманням основ академічної чесності та норм законодавства.
- СК 7.* Здатність до впровадження нових наукових відомостей у науку, освіту та інші сфери суспільства.
- СК 8.* Здатність презентувати результати наукових досліджень в усній та письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.
- СК 9.* Здатність до організації та реалізації викладацької діяльності, з дотриманням принципів рівності, справедливості та відсутності дискримінації в педагогічній діяльності за фахом.
- СК 11.* Здатність дотримуватися принципів етики та академічної доброчесності.
- СК 12.* Спроможність брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) у сфері власного наукового дослідження, медицини та охорони здоров'я загалом.

Навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» скерована на досягнення наступних **програмних результатів навчання:**

- ПРН 1.* Володіти концептуальними та методологічними знаннями при виконанні наукових досліджень у медицині.
- ПРН 2.* Здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності при проведенні наукового дослідження в медицині.
- ПРН 3.* Виявляти невирішені проблеми медичної науки та практики, формулювати питання та визначати шляхи їхнього рішення.
- ПРН 4.* Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.
- ПРН 5.* Вміти генерувати нові ідеї чи процеси у передових контекстах професійної та наукової діяльності, з дотриманням належної академічної доброчесності.
- ПРН 6.* Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

- ПРН 7. Розробляти дизайн та план наукового дослідження.
- ПРН 8. Організувати та виконувати оригінальне наукове дослідження.
- ПРН 9. Пояснювати принципи, специфічність та адекватність методів дослідження, інформативність обраних показників.
- ПРН 10. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового дослідження та освітньої діяльності.
- ПРН 11. Застосовувати знання та розуміння для аналізу результатів наукових досліджень, уміти аналізувати, використовувати методи статистичного дослідження.
- ПРН 12. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та різні інституції суспільства.
- ПРН 13. Презентувати на високому рівні результати наукових досліджень у формі усних та постерних доповідей, публікацій.
- ПРН 14. Користуватися основами патентознавства та захисту інтелектуальної власності.
- ПРН 15. Розвивати та використовувати комунікацію в науково-професійному середовищі й громадській сфері.
- ПРН 16. Демонструвати безперервний розвиток та самовдосконалення інтелектуального і загальнокультурного рівня, самореалізацію та високу ділову репутацію.
- ПРН 17. Організувати освітній процес, оцінювати його ефективність, рекомендувати шляхи вдосконалення. Діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.
- ПРН 18. Мати навички міжособистісних взаємодій у науковому середовищі, організувати роботу колективу, формуючи чіткі правила комунікації всередині та сприятливий мікроклімат для конструктивної взаємодії учасників.
- ПРН 19. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
- ПРН 20. Дотримуватися академічної та професійної доброчесності, впроваджувати політику академічної доброчесності в наукову, професійну та викладацьку діяльність, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів, вміти планувати і проводити заходи направлені на недопущення проявів академічної доброчесності.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

5.1. Структура навчальної дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Кількість годин				Вид контролю
			Всього год / кредитів ECTS	Лекції	Практичні заняття	СПРС	
			180/6	20	100	60	
Денна	I	II	90 / 3	20	40	30	-
	II	I	90 / 3	-	60	30	ПМК

5.2. Тематичні плани

5.2.1. Тематичний план лекцій

№ з/п	ТЕМА	К-сть годин
1	Використання сучасних досягнень науки і техніки в проведенні діагностичного пошуку в клініці внутрішньої медицини. Пошук нових наукових даних, що розширюють сферу знань в досліджуваній проблемі.	2
2.	Вивчення показників здоров'я різних груп населення як основа для реформування системи охорони здоров'я України.	2
3.	Роль системного запалення, оксидативного стресу, ендотеліальної дисфункції, гіпоксії, ендотоксемії, активації фіброгенезу в патогенезі захворювань, особливості діагностики і вибору лікування.	2
4.	Сучасні наукові дослідження з проблематики хвороб бронхолегеневої системи та алергічних станів.	2
5.	Сучасні наукові дослідження з проблематики хвороб органів кровообігу.	2
6.	Сучасні наукові дослідження з проблематики гастроентерологічних захворювань	2
7.	Сучасні наукові дослідження з проблематики нефрологічних захворювань	2
8.	Сучасні наукові дослідження з проблематики ревматичних хвороб.	2
9.	Вікові особливості патогенезу захворювань внутрішніх органів. Патогенетичні підходи до лікування.*	2
10.	Патогенетичні механізми, особливості діагностики та лікування коморбідних станів.*	2
	Разом	20

Примітки: * - дистанційна форма навчання

5.2.2. Тематичний план практичних занять

№ з/п	ТЕМА	К-сть годин
Модуль 1.		
1	Молекулярно-імунологічні та генетичні методи дослідження в медицині.	4
2	Використання генетичних та нейрогуморальних чинників для прогнозування перебігу та ефективності лікування серцево-судинних захворювань.	4
3	Актуальні питання порушення функції ендотелію та жирової тканини, їх зв'язок з функціональним станом печінки і серцево-судинним ремоделюванням та можливості їх корекції у хворих з серцево-судинною патологією.	4
4	Взаємозв'язок неалкогольної жирової хвороби печінки з компонентами метаболічного синдрому у хворих на ІХС.	4
5	Сучасне уявлення про механізми розвитку, діагностику та лікування атеросклерозу, ІХС, артеріальної гіпертензії.	4
6	Маркери запалення, ендотеліальної дисфункції, апоптозу та оксидативного стресу та їх діагностична значущість, у т.ч. при коморбідній патології.	4
7	Роль гормонів жирової тканини в розвитку захворювань, у т.ч коморбідної патології.	4
8	Актуальні питання діагностики коморбідних станів. Терапевтичні стратегії у хворих з коморбідною патологією. *	4
9	Сучасний погляд на патогенез, перебіг, діагностику та лікування хронічної обструктивної хвороби легень та бронхіальної астми. Фактори фіброзу та деградації екстрацелюлярного матриксу у хворих на хронічну обструктивну хворобу легень, професійну хронічну обструктивну хворобу легень та бронхіальну астму	4
10	Пневмонія. Особливості етіології, патогенезу, перебігу, діагностики та лікування в сучасних умовах. Легенева недостатність: діагностика та лікувальна тактика. Змістовий модуль 1.	4
Модуль 2.		
11	Сучасні діагностичні маркери та патогенетичні парадигми артеріальної гіпертензії, особливості перебігу, діагностики та диференційованого лікування.	4
12	Сучасне уявлення про механізми розвитку, діагностику та лікування атеросклерозу. Маркери ушкодження міокарду та їх	4

	діагностична значущість. Особливості застосування гіполіпідемічних засобів.	
13	Гострий коронарний синдром: патогенетичні передумови атеротромбозу, діагностика, лікувальна тактика. Інфаркт міокарду: клініка, ЕКГ- і лабораторна діагностика, невідкладна допомога, лікувальна тактика.	4
14	Гуморальні фактори та генетичні аспекти серцевої недостатності. Міжнародні та вітчизняні рекомендації з діагностики та лікування серцевої недостатності.	4
15	Патогенетичні ланки розвитку кістково-суглобових захворювань, особливості діагностики, сучасні принципи лікування та профілактики. Роль макроелементів та генетичних складових в розвитку та перебігу остеопоротичних станів.	4
16	Запальні та функціональні захворювання шлунково-кишкового тракту, особливості діагностики, сучасні принципи лікування. Терапія неалкогольної жирової хвороби печінки у рамках метаболічного синдрому.	4
17	Сучасні аспекти діагностики та лікування ендокринної патології.	4
18	Автоімунні захворювання. Особливості розвитку, клініки, діагностики і лікування.	4
19	Актуальні питання нефрології, діалізу та трансплантації. *	4
20	Сучасні аспекти діагностики та принципи лікування захворювань системи крові.	4
21	Особливості діагностики, класифікація, клінічні прояви та принципи лікування порушень гемостазу.	4
22	Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини.	4
23	Метаболічні порушення у хворих з коморбідною патологією, особливості діагностики і вибору лікування. *	4
24	Особливості перебігу та лікування соматичних захворювань в літньому і старечому віці. * Змістовий модуль 2.	4
25	<i>ПМК</i>	4
Разом		100

Примітки: * - дистанційна форма навчання

5.2.3. Тематичний план самостійної позааудиторної роботи

№ з/п	ТЕМА	К-сть годин
Модуль 1.		
1	Маркери імунного запалення при коморбідній патології. Засвоєння сучасних методик лабораторного дослідження на базі Клініко-діагностичної лабораторії лікувально-навчального наукового структурного підрозділу ІФНМУ «Університетська клініка».	3
2	Бронхіальна астма. Сучасна молекулярна діагностика та лікування. Ознайомлення з сучасними методиками генетичного та епігенетичного дослідження на базі Генетичної лабораторії кафедри медичної біології і медичної генетики молекулярно-генетична лабораторія ІФНМУ.	3
3	Сучасний погляд на патогенез, перебіг, діагностику та емфіземи легень, фіброзу легень.	3
4	Тромбоемболія легеневої артерії та легеневе серце.	3
5	Зупинка дихання та кровообігу. Реанімаційні заходи в сучасних умовах. Відпрацювання практичних навичок невідкладної допомоги на базі навчально-практичного центру: «Анестезіології та інтенсивної терапії».	3
6	Коми та шоки в клініці внутрішньої медицини. Відпрацювання практичних навичок невідкладної допомоги на базі навчально-практичного центру: «Медицини катастроф та військової медицини».	3
7	Вентиляційні порушення при цукровому діабеті 2-го типу з ожирінням.	3
8	Діабетична нефропатія: особливості розвитку, діагностики та перебігу поєднаної патології, маркери метаболічних порушень.	3
9	Методи пізнання життєвого світу пацієнта (емпатія, вчування, інтуїція, екстрасенсорика, розуміння).	3
10	Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини	3
Модуль 2.		
11	Персоніфікована терапія артеріальної гіпертензії.	3
12	Хронічний коронарний синдром з позиції доказової медицини. Відпрацювання практичних навичок на базі навчально-практичного центру: «Внутрішня медицина».	3
13	Неінвазивні та інвазивні методи лікування ішемічної хвороби серця. Відпрацювання практичних навичок на базі Науково-практичного центру серцево-судинної реабілітації та	3

	відновного лікування.	
14	Основні етапи серцево-судинного континууму патогенезу ХСН.	3
15	Суглобовий синдром: подагра, ревматоїдний артрит, анкілозивний спондилоартрит, реактивні артрити, остеоартроз.	3
16	Синдром печінково-клітинної недостатності. Особливості діагностики та лікування.	3
17	Синдром болю в животі та диспепсичний синдром.	3
18	Дискінезії жовчовивідних шляхів, хронічний некаменевий холецистит, хронічний панкреатит, постхолецистектомічний синдром. Особливості діагностики та лікування.	3
19	Сучасні аспекти діагностики та лікування цукрового діабету типу та його ускладнень. Засвоєння сучасних методик лабораторного дослідження показників ліпідограми, оксидативного стресу, вмісту мікро- і макроелементів на базі Центру біоелементології ІФНМУ.	3
20	Сучасні аспекти діагностики та лікування захворювань щитоподібної залози.	3
	Разом	60

5.3. Методи навчання

Методи навчання «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині», які застосовуються викладачами кафедри внутрішньої медицини стоматологічного факультету імені професора М.М.Бережницького ІФНМУ на заняттях, включають: інформаційно-комунікаційні технології: on-line-технології, комп'ютерний контроль знань; дистанційні освітні технології; навчання в дії; ділові, рольові та імітаційні ігри; кейс-метод; метод проєктів; проблемне навчання; тренінгові форми; робота в міні-групах; традиційні форми; технології змішаного навчання.

При вивченні модуля «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» використовуються різновиди методів навчання, рекомендовані для вищої школи, а саме: - за джерелами знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація); практичні (практична робота, опанування практичними навичками), на яких робиться особливий акцент при вивченні дисципліни; - за логікою навчального процесу: аналітичний, синтетичний, їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод, дедуктивний, їх поєднання – традуктивний метод; - за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Поєднуючи та узагальнюючи наведені вище методи навчання, при вивченні дисципліни доцільно впроваджувати такі інтерактивні методи організації навчальних занять: метод клінічних кейсів, проблемно-дослідницький метод, метод індивідуальних навчально-дослідних та практичних завдань, метод тренінгових технологій.

5.4. Система оцінювання

5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточний контроль проводиться викладачами під час практичних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між викладачами та здобувачами наукового ступеня *доктор філософії* в процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією слухачів. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки аспірантів до виконання конкретної роботи. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані та включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів слухачів при обговоренні питань, а також у формі комп'ютерного тестування.

Поточна успішність оцінюється за багатобальною накопичувальною шкалою.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність, – **120** балів, що вираховується шляхом множення максимального позитивного балу «**4**» за одне чотирьохгодинне практичне заняття на кількість практичних занять (**24**) у модулі плюс максимальний бал «**20**» за виконання самостійної позааудиторної роботи плюс максимальний бал «**4**» за виконання індивідуальної роботи.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за поточну діяльність, складає **82** бали, що вираховується шляхом множення мінімального позитивного балу «**3**» за одне практичне заняття на кількість чотирьохгодинних практичних занять (**24**) у модулі плюс мінімальний бал «**10**» за виконання самостійної позааудиторної роботи. Індивідуальна робота не є обов'язковою.

Розподіл балів за роботу на практичному занятті

Бали	Характеристика відповіді
4 бали	Здобувач у повному обсязі володіє теоретичним матеріалом та вільно висловлює власні думки і відчуття, може вільно дискутувати на тему заняття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях. Відповідаючи, здобувач не допускає помилок.
3 бали	Здобувач вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, самостійно виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок. Допускає до 5-ти незначних помилок у інтерпритації показників або робить одну-дві грубі помилки, які виправляє самостійно.
2 бали	Здобувач здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії. Відповідаючи, здобувач допускає ряд помилок у інтерпритації показників, допускає три та більше грубих помилок, які виправляє за допомогою навідних питань викладача.
1 бал	Здобувач володіє матеріалом на початковому рівні, основну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні, має явні труднощі при відповіді на прямі питання викладача. Відповідаючи, здобувач допускає ряд помилок у інтерпритації показників, допускає три та більше грубих помилок, які виправляє за допомогою навідних питань викладача.
0 балів	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, яку відтворює на репродуктивному рівні. Пасивно стежить за ходом обговорення тематичних питань, не беручи в ньому участь.

Розподіл балів за виконання самостійної позааудиторної роботи

Сторінка 19 з 31

Силабус навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині»
для здобувачів наукового ступеня доктора філософії I-II років навчання
спеціальності 222 «Медицина»

Редакція 2020

Бали	Об'єм виконаної роботи
1 бал	Здобувач виконав завдання самостійної позааудиторної роботи у повному об'ємі.
0,5 бали	Здобувач виконав завдання самостійної позааудиторної роботи частково – 50% і більше.
0 балів	Здобувач не виконав завдання самостійної позааудиторної роботи або ж виконав його на 50% і менше.

Розподіл балів за виконання індивідуальної роботи

Бали	Об'єм виконаної роботи
4 бали	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень фаховому виданні, що входить у наукометричні бази Scopus /Web of Science
3,5 бали	Засвоєння практичних навичок наукової роботи в міжнародних та/чи відомих українських наукових центрах
3 балів	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень у міжнародному чи фаховому виданні України
2,5 бали	Участь у міжнародній науковій конференції з доповіддю на тему свого наукового дослідження
2 бали	Участь всеукраїнській науковій конференції з доповіддю на тему свого наукового дослідження
1,5 бали	Пройдений англomовний курс на освітніх платформах Coursera, Edx, Prometheus тощо, що відповідають тематиці змістових модулів, наукового дослідження здобувача наукового ступеня чи загалом сприяють розвитку комунікативних навичок здобувача
1 бал	Публікація тез за матеріалами власних наукових досліджень у збірниках науково-практичних конгресів і конференцій
0,5 балів	Грунтовне опрацювання наукової літератури з теми дослідження здобувача наукового ступеню з написанням реферату чи Доповідь на тему свого наукового дослідження на регіональному рівні

Індивідуальна робота не є обов'язковою і виконується добровільно. Бали за індивідуальну наукову роботу нараховуються здобувачеві лише при успішному їх виконанні та захисті. Бали за індивідуальну роботу сумуються, проте максимальний бал не перевищує 4 бали. Бали за індивідуальну наукову роботу додаються до суми балів, набраної слухачем за поточну навчальну діяльність.

Бали	Характеристика відповіді
4 бали	Здобувач у повному обсязі володіє теоретичним матеріалом та вільно висловлює власні думки і відчуття, може вільно дискутувати на тему заняття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях. Відповідаючи, здобувач не допускає помилок.
3 бали	Здобувач вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, самостійно виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок. Допускає до 5-ти незначних помилок у інтерпритації показників або робить одну-дві грубі помилки, які виправляє самостійно.
2 бали	Здобувач здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії. Відповідаючи, здобувач допускає ряд помилок у інтерпритації показників, допускає три та більше грубих помилок, які виправляє за допомогою навідних питань викладача.
1 бал	Здобувач володіє матеріалом на початковому рівні, основну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні, має явні труднощі при відповіді на прямі питання викладача. Відповідаючи, здобувач допускає ряд помилок у інтерпритації показників, допускає три та більше грубих помилок, які виправляє за допомогою навідних питань викладача.
0 балів	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, яку відтворює на репродуктивному рівні. Пасивно стежить за ходом обговорення тематичних питань, не беручи в ньому участь.

Розподіл балів за виконання самостійної позааудиторної роботи

Бали	Об'єм виконаної роботи
0,5 бали	Здобувач виконав завдання самостійної позааудиторної роботи у повному об'ємі або ж на 50 % і більше.
	Здобувач виконав завдання самостійної позааудиторної роботи частково – 50% і більше.
0 балів	Здобувач не виконав завдання самостійної позааудиторної роботи або ж виконав його на 50% і менше.

Розподіл балів за виконання індивідуальної роботи

Бали	Об'єм виконаної роботи
14 балів	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень у міжнародному фаховому виданні, що входить у наукометричні бази Scopus /Web of Science кuartиллю Q1
13 балів	Засвоєння практичних навичок наукової роботи в міжнародних наукових центрах
12 балів	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень у міжнародному фаховому виданні, що входить у наукометричні бази Scopus /Web of Science кuartиллю Q2- Q3
11 балів	Засвоєння практичних навичок наукової роботи у відомих українських наукових центрах
10 балів	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень у міжнародному фаховому виданні, що входить у наукометричні бази Scopus /Web of Science кuartиллю Q4
9 балів	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень у фаховому виданні України, що входить у наукометричні бази Scopus /Web of Science кuartиллю Q4
8 балів	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень у фаховому виданні України
7 балів	Публікація статті за матеріалами власних наукових досліджень у фаховому закордонному виданні
6 балів	Участь у міжнародній науковій конференції з доповіддю на тему свого наукового дослідження
5 балів	Участь у всеукраїнській науковій конференції з доповіддю на тему свого наукового дослідження

4 балів	Грунтовне опрацювання наукової літератури з теми дослідження здобувача наукового ступеню з написанням реферату
3 бали	Публікація власної наукової праці у міжнародних збірниках наукових праць, матеріалах конференцій тощо
2 бали	Публікація власної наукової праці у всеукраїнських збірниках наукових праць, матеріалах конференцій тощо
2 бали	Пройдений англomовний курс на освітніх платформах Coursera, Edx, Prometheus тощо, що відповідають тематиці змістових модулів, наукового дослідження здобувача наукового ступеня чи загалом сприяють розвитку комунікативних навичок здобувача
1 бал	Доповідь на тему свого наукового дослідження на регіональному рівні
0 балів	Відсутність наукових публікацій і доповідей за результатами власних наукових досліджень, відсутність пройдених англomовних курсів на освітніх платформах Coursera, Edx, Prometheus тощо

Індивідуальна робота не є обов'язковою і виконується добровільно. Бали за індивідуальну наукову роботу нараховуються здобувачеві лише при успішному їх виконанні та захисті. Бали за індивідуальну роботу сумуються, проте максимальний бал не перевищує 4 бали. Бали за індивідуальну наукову роботу додаються до суми балів, набраної слухачем за поточну навчальну діяльність.

5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання

До задачі підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі наукового ступеню, які відвідали усі практичні заняття (чи відпрацювали пропущені) та набрали при вивченні модуля не менше **82 бали** за поточну навчальну діяльність.

Підсумковий модульний контроль є стандартизованим і включає контроль теоретичної та практичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати за ПМК, складає **80 балів**. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо здобувач наукового ступеню набрав не менше **50 балів**.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: комп'ютеризований тест та практичне завдання.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати за комп'ютерне тестування, складає **40 балів**. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в 1 бал (всього 40 тестових завдань). Мінімальна позитивна оцінка – правильна відповідь на 30 тестів.

Практичне завдання у Модулі виконується у вигляді контролю теоретичного питання (3 питання по 5 балів) та практичної навички у вигляді ситуаційної задачі з 5 питаннями по 5 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати за теоретичне та практичне завдання будь-якого модуля підсумкового модульного контролю, складає **40 балів**.

6. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному медичному університеті».

Навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині» націлена на розвиток компетенції майбутнього науковця у галузі охорони здоров'я; вивчення її дозволить здобувачеві доктора філософії опанувати: сучасними методиками теоретичних, експериментальних і статистичних наукових досліджень, етапами дослідження і моделюванням функціонування систем організму, роботою з сучасним дослідним устаткуванням і приладами.

Дисципліна включає лекції, практичні заняття та самостійну роботу. На практичному занятті викладач організовує детальний розгляд слухачами окремих теоретичних питань і формує відповідні компетенції, теоретичні знання, практичні навички з основ семіотики, діагностики, прогнозу та профілактики захворювань внутрішніх органів, вміння самостійно виконувати науково-дослідну роботу, ставити і вирішувати наукові проблеми, а також проблеми освіти в сфері медицини та охорони здоров'я.

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачу наукового ступеня *доктор філософії* за дисципліну «Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині», становить **200 балів**; загальна мінімальна сума балів становить **132 бали**.

Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані слухачем упродовж 1 місяця в індивідуальному порядку. Відпрацювання пропущених занять та негативних оцінок відбуваються на кафедрах згідно розкладу. Здобувач, який не набрав мінімального балу за поточну діяльність чи має невідпрацьовані пропуски практичних занять, до задачі підсумкового модульного контролю не допускається. У такому випадку

до призначеної дати складання підсумкового модульного контролю здобувач користується повторним правом отримати допуск після консультацій викладачів і відпрацювання негативних оцінок.

Здобувач наукового ступеня *доктор філософії* повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Недопустимими є будь-які дії, сутність яких полягає у наданні або отриманні несанкціонованої допомоги або нечесної переваги у будь-якій формі академічної роботи (*академічне шахрайство*), фальсифікація результатів досліджень, посилок у власних публікаціях, надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої чи наукової діяльності, оприлюднення наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (*академічний плагіат*), оприлюднення твору, написаного третьою особою на замовлення здобувача, списування будь-яких письмових робіт інших здобувачів (у тому числі будь-яких письмових завдань, що виконуються здобувачами у межах навчального процесу під час проміжного та підсумкового контролю знань відповідно до програми навчальної дисципліни, а також під час підсумкового модульного контролю тощо).

Заохочується активність, ініціативність, творчий та науковий підхід.

Виконання індивідуальної роботи оцінюється в балах і додається до балів за поточну навчальну діяльність: максимальний бал за виконання індивідуальної роботи складає «4». Бали за індивідуальну наукову роботу нараховуються здобувачеві лише при успішному їх виконанні та захисті і сумуються до поточного балу.

7. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

7.1. Основна

19. Перелік навчально-методичної літератури

19.1. Основна

1. Актуальні питання внутрішніх хвороб у практиці сімейного лікаря: навч. посіб. для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / за ред. Ю. В. Вороненка. – К.: Видавець Заславський О. Ю., 2018. – 602 с.
2. Алгоритми діагностично-лікувальних навичок та вмінь із внутрішніх хвороб для лікаря загальної (сімейної) практики: захворювання дихальної, імунної та серцевосудинної систем: навч. посібн. кн.1 /В. І. Кривенко, С. П. Пахомова, О. П. Федорова [та ін.]. – 4-те вид., перероб. та доповнене. – К.: Видавничий дім Медкнига, 2019. – 360 с.
3. Алгоритми діагностично-лікувальних навичок та вмінь із внутрішніх хвороб для лікаря загальної (сімейної) практики: захворювання шлунково-кишкового тракту, нирок та сечовидільних шляхів: навч. посібн. кн.2 /В. І. Кривенко, С. П. Пахомова, О. П. Федорова [та ін.]. – 4-те вид., перероб. та доповнене. – К.: Видавничий дім Медкнига, 2019. – 192 с.
4. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19. Свінціцький А.С., Гаєвські П.. Практична Медицина. – 2018-19. – 375 с.
5. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 1. Розділи 1-8: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. // 2019. – 680 с.
6. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9-24: підручник / /Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник [та ін.]; За ред. професора Глушка Л.В. – К.: ВСВ Медицина, 2019. – 584 с.
7. Гастроентерологія. Национальное руководство (краткое издание) / Ивашкин В. Т., Лапина Т. Л., под ред. // 2018. – 464 с.
8. Гематологія. Учебное пособие / Некрасова И.И., Квочко А.Н., Цыганский Р.А., Шулунова А.Н., Сидельников А.И. // 2020. – 208 с.
9. Генетика людини: навчальний посібник / О.М. Гасюк // Херсон: ФОП Вишемирський В. С., 2018. – 112 с.
- 10.Геріатрія. Руководство для врачей / Хорошинина Л.П., Анисимов В.Н., Абдулкадыров К.М. // 2019. – 704 с.
- 11.Екстрена та невідкладна медична допомога в запитаннях і відповідях : навчальний посібник / М. І. Швед [та ін.]; ред. М. І. Швед. - Тернопіль : Укрмедкн., 2018. - 311 с.
- 12.Ехокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології / Скибчик В.А., Скибчик Я.В. // 2020. – 335 с.
- 13.Євтушенко М.Ю., Хижняк М.М. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. – Центр навчальної літератури. – 2019.

– 350 с.

14. Захворювання органів дихання в сімейній медицині: навчальний посібник / Л.С. Бабінець, І.О. Боровик, Л.В. Андріюк // 2019. – 312 с.
15. Клинические нормы. Кардиология / Резник Е.В., Никитин И.Г. // 2020. – 448 с.
16. Клінічна оцінка, діагностичне й прогностичне значення результатів лабораторних досліджень. Частина 2. Ревматологія. / Медичні аналізи. Катеренчук І.П. // 2018. – 176 с.
17. Колесников А. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. - Центр навчальної літератури. – 2019. – 144 с.
18. Лечение болезней в условиях коморбидности / Беялов Ф.И. // Издательство ГЭОТАР-Медиа. – 2019. – 512 с.
19. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) / за ред. І.С. Зозулі. – 3-є вид., перероб. і допов. // 2017. – 960 с.
20. Методологія наукових досліджень: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків: Право, 2019. – 368 с.
21. Наглядная медицинская генетика. Учебное пособие. / Притчард Дориан Дж. // 2018. – 304 с.
22. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб: у двох частинах : навчальний посібник / Л. Н. Приступа [та ін.] ; за заг. ред. Л. Н. Приступа; Сум. держ. ун-т МОН України. – Суми: СумДУ, 2017. – Ч.2: Пульмонологія, нефрологія, алергологія, гематологія та гастроентерологія. – 2017. – 218 с.
23. Основи електрокардіографії / Жарінов О.Й., Куць В.О. / навч. пос., 4-те видання, перероблене і доповнене. – Київ: Четверта хвиля, 2020. – 248 с.
24. Практичний посібник з внутрішньої медицини або кишенькова книжка сімейного лікаря. Частина 2. Для студентів та лікарів/ За ред. Пасечко Н.В., Яреми Н.І. – 2020. – 432 с.
25. Практичний посібник з внутрішньої медицини або кишенькова книжка сімейного лікаря. Частина 1. Для студентів та лікарів / За ред. Пасечко Н.В. – 2019. – 304 с.
26. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування. За ред. В. М. Коваленка [та ін.]. - 3-те вид., переробл. і допов. - Київ : Моріон, 2018. - 223 с.
27. Стандарти ведення пацієнтів із захворюваннями органів дихання / Ждан В.М., Бабаніна М.Ю. та ін.. // 2018. – 252 с.
28. Травматологія та ортопедія.: Підручник для ВМНЗ III-IV р.а. / За ред. Голки Г.Г., Бур'янова О.А. – Вінниця: Нова Книга, 2019. – 416 с.
29. ФАРМАКОТЕРАПІЯ З ФАРМАКОКІНЕТИКОЮ / ЗА РЕД. КІРЕЄВА І.В // ВИДАВНИЦТВО: ХАРКІВ. – 2019. – 384 с.
30. Функціональна діагностика: підруч. для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закл. (ф-тів) післядиплом. освіти МОЗ України / за ред. О. Й.

Жарінова, Ю. А. Іваніва, В. О. Куця. - Київ : Четверта хвиля, 2018. - 732 с.

7.2. Додаткова

1. Анемии. Краткое руководство для врачей всех специальностей / Рукавицын О.А. // 2018. –176 с.
2. Анкилозирующий спондилит / Эрдес Ш. // 2020. – 184 с.
3. Артрография (руководство) / Крим Р.Дж.; Пер. с англ. А.А. Пашкова // 2020. – 320 с.
4. Атеросклероз. Нестабильная атеросклеротическая бляшка (иммуноморфологическое исследование) / Пигаревский П. // 2018. – 148 с.
5. Белковый гомеостаз. Механизмы поддержания общего белка в плазме крови при различных физиологических или патологических состояниях, или Основы биохимического гомеостаза (монография) / Рослый И.М. // 2020. – 56 с.
6. Болезни миокарда и перикарда: от синдромов к диагнозу и лечению / Благова О.В. // 2019. – 884 с.
7. Болезни печени. Руководство для врачей (5-е издание) / Подымова С.Д.// 2018. – 984 с.
8. Боль в суставах (руководство) / Котенко К.В. и др. // 2018. – 560 с.
9. Бронхиальная астма. Современный взгляд на проблему / Н.Ненашева // 2018. – 304 с.
10. Вірстюк Н.Г., Вакалюк І.І. Неалкогольна жирова хвороба печінки та стабільна ішемічна хвороба серця. Особливості діагностики та профілактики: монографія // 2019. – 136 с.
11. Вірстюк Н.Г., Матковська Н.Р., Кобітович І.М., Сливка Н.О. Алкогольний цироз печінки: особливості перебігу. – Івано-Франківськ: НАІР, 2019. – 152 с.
12. Внутренние болезни. Учебник в 2-х томах. Том 1 / Под ред. В.С. Моисеева, А.И. Мартынова, Н.А. Мухина // 2019. – 960 с.
13. Гериатрия : руководство для врачей / Автор Хорошина Л.П. – Издательство ГЭОТАР-Медиа. – 2019. – 704 с.
14. Головач І. Ю. Глюкокортикоїд-індукований остеопороз: монографія / І. Ю. Головач. – К.: Видавничий дім Медкнига, 2019. – 240 с.
15. ЕКГ у практиці = The ECG in Practice = ЭКГ в практике: навчальний посібник / Джон Р. Хемптон; переклад 6-го англ. видання. // 2018. – 560 с.
16. Ендотеліальна дисфункція та кардіоваскулярний ризик. / Катеринчук І.П., Циганенко І.В. // 2017. – 256 с.
17. Искусственная вентиляция легких как медицинская технология / Шурыгин И.А.// 2020. – 630 с.
18. Кардиология. Стандарты медицинской помощи. Критерии оценки качества. Фармакологический справочник / Муртазин А.И. // 2019. – 480 с.
19. Карманный справочник по остеопорозу / Феррари С.Л., Ру К., Лесняк О.М. // 2020. – 96 с.

20. Клиническая ревматология. Краткий курс (учебно-методическое пособие) / Скворцов В.В., Тумаренко А.В. // 2019. – 190 с.
21. Клиническая эхокардиография. Практическое руководство / К.М. Отто // 2019. – 1294 с.
22. Клинический анализ гемограммы (учебное пособие) / Один В.И. // 2020. – 152 с.
23. Коронарное стентирование и стенты / Иоселиани Д. // 2019. – 256 с.
24. Лекарственные поражения печени. Клинические рекомендации для врачей / Райхельсон К.Л., Пальгова Л.К., Кондрашина Э.А., Марченко Н.В., Барановский А.Ю. // 2018. – 80 с.
25. Методи дослідження функціонального стану печінки та біліарної системи: навч. пос. для підготовки студентів ВНЗ / Д. О. Мельничук [та ін.]. – К.: НУБіП України, 2015. – 414 с.
26. Мультиспиральная компьютерная томография в эндокринологии (руководство) / Дедов И.И., Тарбаева Н.В., Бурякина С.А., Волеводз Н.Н. // 2020. – 176 с.
31. Основи діагностики, лікування та профілактики неалкогольної жирової хвороби печінки / Журавльова Л., Огнєва О., Журавльова А. // 2018. – 92 с.
27. Остеоартрит: от патогенеза к рациональной терапии: монография / Бадокин В.В. // 2020. – 248 с.
28. Острый бронхит (руководство) / Лещенко И.В. // 2019. – 96 с.
29. Принципы интервенционной кардиологии. Диагностическая и лечебная катетеризация сердца / Х. Лапп, И. Кракау // 2019. – 464 с.
30. Прогнозирование и шкалы в кардиологии. Монография (2-е издание) / Беялов Ф.И. // 2019. – 208 с.
31. Ревматология. Российские клинические рекомендации / Насонов Е.Л. // 2019. – 464 с.
32. Ревматология. Учебное пособие / Усанова А.А. // 2018. – 408 с.
33. Секреты ревматологи / Уэстт С.Д., Лесняк О.М. // 2018. – 760 с.
34. Справочник врача-гематолога / Рукавицын А.А., Рукавицын О.А. // 2020. – 208 с.
35. Тромбоцитопении / Шатохин Ю.В., Снежко И.В. // 2020. – 176 с.
36. Фармакотерапія в геріатричній клініці: монографія / В.В. Безруков, Л.П. Купраш, Н.О. Горчакова, І.Ф. Беленічев, О.О. Нагорна. – Дніпро: Журфонд, 2019. – 165 с.
37. Хроническая ишемическая болезнь сердца. Клиническая фармакология / Морозова Т.Е., Вартанова О.А., Чукина М.А. // 2018. – 254 с.
38. Электрокардиография. Учебное пособие (16-е издание) / Мурашко В. В., Струтынский А. В. // 2020. – 360 с.
39. Эндокринология по Вильямсу. Эндокринологические проблемы: при беременности; при старении; в спорте. / Мелмед Ш., Полонски К.С., Ларсен П.Р., Кроненберг Г.М. // 2019. – 208 с.

7.3. Інформаційні ресурси

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні.
2. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
4. <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>
5. <https://ru.coursera.org/>
6. <https://www.edx.org/>
7. <https://prometheus.org.ua/>
8. <https://en.wikipedia.org/wiki/Thesis>
9. <http://www.pta-ipm.narod.ru/>
10. <https://www.scribbr.com/category/dissertation/>
11. <https://www.thoughtco.com/what-is-a-dissertation-1686550>
12. <https://www.bestmastersdegrees.com/best-masters-degrees-faq/what-is-the-difference-between-a-thesis-and-a-dissertation>
13. <https://www.findaphd.com/advice/doing/writing-your-dissertation.aspx>
14. <https://spaf.cerias.purdue.edu/StudentInfo/spaf.html>
15. <https://www.https://spaf.cerias.purdue.edu/StudentInfo/spaf.htmlenago.com/academy/thesis-vs-dissertation/>
16. <https://teacheng.info/business>
17. <https://www.writing-business-letters.com/>
18. <https://www.thoughtco.com/esl-4133095>
19. <https://www.businessenglishsite.com/>
20. <https://www.businessenglishresources.com/>
21. <https://yappicorp.com.ua/ua/posts/read/top-20-slov-v-delovom-anglijskom-kotorye-prigodyatsya-na-rabote>
22. <https://grade.ua/uk/news/5-pravil-delovogo-anglijskogo-bez-kotoryh-ne-vyzhit-v-ofise/>
23. <https://enguide.ua/ua/magazine/biznes-leksika-oformlenie-rezyume-oformlenie-stranicy-v-linkedin>
24. <https://www.youtube.com/watch?v=N6IAzlugWw0>
25. <https://www.youtube.com/watch?v=hDQ8ggroeE4>
26. <https://www.youtube.com/watch?v=1NzErf-j0uA>
27. <https://www.youtube.com/watch?v=k99pbbVxW30>
28. <https://www.youtube.com/watch?v=vV9ouBcVI7I>
29. <https://www.youtube.com/watch?v=eAOn6Ss3M7I>
30. <https://www.youtube.com/watch?v=PB7bgqUMVO4>
31. <https://www.youtube.com/watch?v=E6FQzPcVP2k>
32. <https://www.youtube.com/watch?v=edQv9OKvfdU>
33. https://www.youtube.com/watch?v=oB_cdUW_iDw
34. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>